

Bruxelles, 22 septembrie 2023
(OR. en)

13280/23

**Dosar interinstituțional:
2023/0329(NLE)**

ENV 1024
COMER 101
MI 772
ONU 62
CONSOM 326
SAN 532

PROPUNERE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	22 septembrie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 542 final
Subiect:	Propunere de DECIZIE A CONSILIULUI privind poziția care urmează să fie luată în numele Uniunii Europene în cadrul celei de a cincea reuniuni a Conferinței părților la Convenția de la Minamata privind mercurul în ceea ce privește adoptarea unei decizii de modificare a anexelor A și B la respectiva convenție

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 542 final.

Anexă: COM(2023) 542 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 22.9.2023
COM(2023) 542 final

2023/0329 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie luată în numele Uniunii Europene în cadrul celei de a cincea reuniuni a Conferinței părților la Convenția de la Minamata privind mercurul în ceea ce privește adoptarea unei decizii de modificare a anexelor A și B la respectiva convenție

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la decizia de stabilire a poziției care urmează să fie luată în numele Uniunii la cea de a cincea reuniune a Conferinței părților la Convenția de la Minamata privind mercurul (denumită în continuare „acordul”)¹ în ceea ce privește adoptarea preconizată a unor decizii de modificare a anexelor A și B la convenția menționată. Aceste anexe stabilesc liste de produse cu adaos de mercur (*mercury-added products* - MAP) și de procese de fabricație în care se utilizează mercur sau compuși ai mercurului (denumite în continuare „proces pe bază de mercur”) care fac obiectul fie al unor date de eliminare treptată, fie al unor dispoziții care reglementează utilizarea mercurului².

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Convenția de la Minamata privind mercurul („acordul”)

Acordul reprezintă principalul cadru juridic internațional care are ca scop protejarea sănătății umane și a mediului împotriva emisiilor și a evacuărilor antropice de mercur și de compuși ai mercurului în aer, apă și sol. Acordul vizează întregul ciclu de viață al mercurului, de la extragerea sa și până la eliminarea deșeurilor de mercur.

Acesta a intrat în vigoare la 16 august 2017.

Uniunea Europeană („Uniunea”) este parte la acord³, la fel ca toate statele sale membre.

În temeiul acordului, produsele cu adaos de mercur fac obiectul următoarelor două tipuri de restricții, în funcție de partea din anexa A la acord, I sau II, în al cărei domeniu de aplicare se încadrează⁴:

- Produsele cu adaos de mercur enumerate în partea I (de exemplu, anumite lămpi fluorescente compacte) nu mai pot fi fabricate, importate și exportate după datele de eliminare treptată specificate în partea respectivă, în conformitate cu articolul 4 alineatul (1).
- Produsele cu adaos de mercur enumerate în partea II din anexa A fac obiectul condițiilor și restricțiilor specifice privind utilizarea mercurului stabilite în partea respectivă. În temeiul articolului 4 alineatul (3), părțile⁵ iau măsurile necesare pentru a se conforma acestor condiții și restricții. Până în prezent, numai amalgamul dentar este menționat în partea II din anexa A.

¹ Textul Convenției de la Minamata privind mercurul este disponibil la adresa:

<https://mercuryconvention.org/sites/default/files/2021-06/Minamata-Convention-booklet-rus-full.pdf>

² În sensul prezentului document, expresia „reglementarea utilizării mercurului” se referă la cerințe generale precum cele stabilite în părțile II din anexele A și B la Convenția de la Minamata privind mercurul.

³ Decizia (UE) 2017/939 a Consiliului din 11 mai 2017 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Convenției de la Minamata privind mercurul (JO L 142, 2.6.2017, p. 4).

⁴ În prezentul document, trimiterile la articole și anexe sunt trimiteri la articolele din Convenția de la Minamata privind mercurul și la anexe la aceasta, în lipsa unor indicații contrare.

⁵ În sensul prezentului document, „părțile” înseamnă părțile la Convenția privind mercurul.

În mod similar, în temeiul acordului, procesele pe bază de mercur fac, de asemenea, obiectul următoarelor două tipuri de restricții, în funcție de partea din anexa B la acord, I sau II, în al cărei domeniu de aplicare se încadrează:

- În procesele pe bază de mercur enumerate în partea I din anexa B (de exemplu, producția de cloralcali) trebuie să se înceteze utilizarea mercurului sau a compușilor mercurului până la datele de eliminare treptată specificate în anexa respectivă, în conformitate cu articolul 5 alineatul (2).
- Procesele pe bază de mercur enumerate în partea II din anexa B fac obiectul cerințelor privind utilizarea mercurului (de exemplu, interdicția de a utiliza mercur din extracția primară a mercurului) stabilite în partea respectivă. În conformitate cu articolul 5 alineatul (3), părțile iau măsuri pentru a respecta condițiile și cerințele respective, inclusiv în ceea ce privește conversia în procese fără mercur, atunci când Conferința părților la acord („COP”) ajunge la concluzia că există alternative fezabile din punct de vedere economic și tehnic.

În temeiul articolului 4 alineatul (8) și al articolului 5 alineatul (10), anexele A și B trebuiau revizuite până la 16 august 2022. În acest sens, COP ia în considerare (i) propunerile de modificare formulate de către părți în temeiul articolului 4 alineatul (7) și al articolului 5 alineatul (9), (ii) informațiile transmise de părți cu privire la produsele cu adaos de mercur și procesele pe bază de mercur, precum și alternativele la acestea în temeiul articolului 4 alineatul (4) și al articolului 5 alineatul (4) și (iii) disponibilitatea unor alternative fără mercur fezabile din punct de vedere tehnic și economic, luând în considerare, în același timp, riscurile și beneficiile pentru mediu și sănătatea umană.

2.2. Conferința părților („COP”)

COP îndeplinește funcțiile care i-au fost atribuite prin acord. În acest scop, COP ia în considerare și întreprinde, printre altele, orice acțiune care ar putea fi necesară pentru atingerea obiectivelor acordului.

În conformitate cu articolul 28 din acord și cu Decizia MC-1/1 privind Regulamentul de procedură⁶ adoptată de COP cu ocazia primei sale reuniuni (24-29 septembrie 2017)⁷, fiecare parte dispune de un vot. Cu toate acestea, Uniunea, în calitate de organizație de integrare economică regională, își exercită dreptul de vot, în aspectele care intră în domeniul său de competență, cu un număr de voturi egal cu numărul statelor sale membre care sunt părți la acord. Uniunea nu își exercită dreptul de vot dacă unul din statele sale membre își exercită dreptul de vot și invers.

⁶ Decizie adoptată de prima Conferință a părților la Convenția de la Minamata privind mercurul – MC-1/1: Regulamentul de procedură, 22 noiembrie 2017, <https://mercuryconvention.org/sites/default/files/documents/decision/UNEP-MC-COP1-Dec1-RulesProcedure.EN.pdf>

⁷ Prima reuniune a Conferinței părților la Convenția de la Minamata privind mercurul (COP-2), Geneva, Elveția, 24-29 septembrie 2017, <https://mercuryconvention.org/en/meetings/cop1>

2.3. Actele avute în vedere de către Conferința părților

În scopul lansării procesului de revizuire a anexelor A și B, în cadrul celei de a treia reuniuni a COP (25-29 noiembrie 2019), aceasta a adoptat Decizia MC-3/1⁸ de instituire a unui grup ad-hoc de experți tehnici care să continue discuțiile privind produsele cu adaos de mercur și procesele pe bază de mercur în timpul perioadei dintre sesiuni premergătoare celei de a patra reuniuni („COP4”). Mandatul acestui grup a solicitat, în special, îmbunătățirea și organizarea informațiilor transmise de părți în conformitate cu articolul 4 alineatele (4) și (7) și cu articolul 5 alineatele (4) și (9). Pe baza rezultatelor acestor lucrări ale experților și a observațiilor prezentate de părți⁹, inclusiv a celor prezentate de Uniunea Europeană¹⁰ înainte de COP4 (21-25 martie 2022), COP a adoptat Decizia MC-4/3¹¹.

Punctul 5 din Decizia MC-4/3

Părțile au convenit să adauge în partea I din anexa A patru produse cu adaos de mercur suplimentare (a se vedea coloana din stânga din tabelul de mai jos). Cu toate acestea, întrucât nu au putut ajunge la consens în cadrul COP4 cu privire la datele de eliminare treptată aferente, părțile au decis, astfel cum se reflectă la punctul 5 din Decizia MC-4/3, să raporteze discuția cu privire la aceste date către cea de a cincea reuniune a COP („COP5”) pe baza datelor propuse între paranteze (a se vedea coloana din dreapta din tabelul de mai jos).

<i>Produse cu adaos de mercur</i>	<i>Data după care fabricarea, importul sau exportul produsului nu mai sunt permise (data de eliminare treptată)</i>
Baterii tip pastilă cu oxid de argint-zinc cu un conținut de mercur < 2 % și baterii de tip pastilă cu zinc-aer cu un conținut de mercur < 2 %;	[2025] [2029]
Punți de foarte înaltă precizie pentru măsurarea capacității și a pierderilor și comutatoare și relee de înaltă frecvență radio utilizate în instrumente de monitorizare și control, cu un conținut maxim de mercur de 20 mg pe punte, comutator sau releu [cu excepția celor utilizate în scopuri de cercetare și dezvoltare]	[2025]

⁸ Decizie adoptată de cea de a treia Conferință a părților la Convenția de la Minamata privind mercurul – MC-3/1 – *Revizuirea anexelor A și B*, UNEP/MC/COP3/Dec. 1, disponibilă la adresa: <http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP3/Decisions/tabid/8654/language/en-US/Default.aspx>

⁹ Propuneri din partea Regiunii Africa, a Canadei și a Norvegiei de modificare a părților I și II din anexa A la Convenția de la Minamata privind mercurul, disponibile la adresa: <https://mercuryconvention.org/en/meetings/cop4#cop-documents>

¹⁰ UNEP/MC/COP.4/26/Add1 Propunere a Uniunii Europene de modificare a părților I și II din anexa A și a părții I din anexa B la Convenția de la Minamata privind mercurul, disponibilă la adresa: <https://mercuryconvention.org/en/documents/proposal-european-union-amend-part-i-annex-part-ii-annex-and-part-i-annex-b-minamata>

¹¹ Decizie adoptată de cea de a patra Conferință a părților la Convenția de la Minamata privind mercurul – MC-4/3 – *Revizuirea anexelor A și B*, UNEP/MC/COP4/Dec. 3, disponibilă la adresa: https://mercuryconvention.org/sites/default/files/documents/decision/4_Dec3_Amendment.English.pdf

Lămpi fluorescente lineare (LFL) destinate iluminatului general:	
(a) Lămpi cu fosfor halofosfat ≤ 40 W cu un conținut de mercur de peste 10 mg pe lampă (b) fosfor halofosfat ≥ 40 W	[2025] [2027] [2030]
Lămpi fluorescente lineare (LFL) destinate iluminatului general:	
(a) Fosfor triband < 60 W cu un conținut de mercur inferior la 5 mg/lampă	[2027] [2030]

Punctul 6 din Decizia MC-4/3

În ceea ce privește procesele pe bază de mercur, părțile au decis, de asemenea, să examineze în cadrul COP5 adăugarea în partea I din anexa B a producției de poliuretan în care se utilizează catalizatori cu conținut de mercur ca proces care trebuie să înceteze la o anumită dată de eliminare treptată.

În plus față de punctele 5 și 6 din Decizia MC-4/3 menționate anterior, la negocierea și elaborarea actelor avute în vedere, părțile vor trebui, în cadrul COP5, să examineze și observațiile transmise de Regiunea Africa în vederea reuniunii respective, în conformitate cu articolul 4 alineatul (7)¹². Prezenta contribuție propune mai jos modificări suplimentare ale părților I și II din anexa A.

2.4. Contribuție transmisă de Regiunea Africa

Propuneri de modificare a anexei A partea I

Regiunea Africa propune adăugarea în anexa A partea I a următoarelor șase categorii de produse, împreună cu datele de eliminare treptată aferente.

<i>Produse cu adaos de mercur</i>	<i>Data după care fabricarea, importul sau exportul produsului nu mai sunt permise (data de eliminare treptată)</i>
Produse cosmetice, inclusiv săpunuri și creme pentru albirea pielii, cu excepția cosmeticelor destinate zonei ochilor, în care mercurul este utilizat drept conservant și pentru care nu sunt disponibili înlocuitori eficienți și siguri ai conservanților	2025
Amalgam dentar	2030
Lămpi fluorescente compacte (CFL) destinate iluminatului general, care sunt > 30 W	2025
Lămpi fluorescente compacte cu balast neîncorporat (CFL.ni) destinate iluminatului general, care sunt ≤ 30 W și au un conținut de mercur de	2025

¹² Propunerea Regiunii Africa de modificare a părților I și II din anexa A, disponibilă la adresa: <https://mercuryconvention.org/en/meetings/cop5>

maximum 5 mg pe arzător	
Lămpi fluorescente lineare (LFL) destinate iluminatului general: (b) fosfor triband ≥ 60 W	2026
Lămpi fluorescente neliniare (NFL-uri) (de exemplu, în formă de U și circulare) destinate iluminatului general: (a) fosfor triband, toate puterile (b) fosfor halofosfat, toate puterile	2026

Propuneri de modificare a anexei A partea II

Regiunea Africa propune, de asemenea, să se adauge în partea II din anexa A (i) o nouă categorie de produse cu adaos de mercur, și anume produsele cosmetice, împreună cu restricțiile comerciale și (ii) cerințe suplimentare privind amalgamul dentar.

<i>Produse cu adaos de mercur</i>	<i>Dispoziții</i>
Produse cosmetice, inclusiv săpunuri și creme pentru albirea pielii, cu excepția cosmeticelor destinate zonei ochilor, în care mercurul este utilizat drept conservant și pentru care nu sunt disponibili înlocuitori eficienți și siguri ai conservanților	Măsurile care trebuie luate de o parte pentru a elimina treptat vânzarea și oferirea spre vânzare a produselor cosmetice cu adaos de mercur atât pe piețele locale, cât și pe platformele online includ: - stabilirea de obiective naționale vizând eliminarea treptată a vânzării și a oferirii spre vânzare, inclusiv realizarea a două sau mai multe dintre următoarele inițiative, dar fără a se limita la acestea: - elaborarea și punerea în aplicare a unor strategii de descurajare a marketingului, a publicității și a afișajului - elaborarea și publicarea de sfaturi privind produsele cosmetice cu adaos de mercur și de liste de substanțe controlate și interzise - acordarea, pentru unitățile de fabricare a produselor cosmetice și de înfrumusețare, de licențe și aprobări ale ingredientelor produselor - implicarea platformelor online în elaborarea și punerea în aplicare a angajamentelor privind siguranța produselor - coordonarea și colaborarea interministerială și bilaterală și/sau regională în cadrul inițiativelor de eliminare treptată. - sensibilizarea publicului cu privire la pericolele utilizării produselor pentru albirea pielii (SLP) în rândul medicilor, al dermatologilor și al centrelor de înfrumusețare, precum și al consumatorilor și al membrilor familiei
Amalgam dentar	Dispozițiile suplimentare privind amalgamul dentar includ: - transmiterea către secretariat a unui plan național privind măsurile pe care părțile intenționează să le pună în aplicare pentru a elimina treptat utilizarea amalgamului dentar - excluderea sau neautorizarea, prin luarea măsurilor adecvate, a utilizării amalgamului dentar în polițele și programele de asigurare guvernamentale

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE LUATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

Obiectivul Uniunii este de a elimina treptat utilizarea mercurului la nivelul Uniunii și la nivel mondial, cât mai rapid și cât mai complet posibil, acolo unde există alternative viabile¹³. Realizarea acestui obiectiv necesită în special eliminarea treptată a produselor cu adaos de mercur și conversia proceselor pe bază de mercur în procese care nu implică mercur, atunci când sunt disponibile alternative fezabile din punct de vedere economic și tehnic care oferă beneficii pentru sănătatea umană și pentru mediu.

Progresele înregistrate la nivel mondial în vederea atingerii acestui obiectiv ar contribui la obiectivul ambițios de reducere la zero a poluării pentru un mediu fără substanțe toxice stabilit în Pactul verde european¹⁴. Acestea ar contribui, de asemenea, la punerea în aplicare a Strategiei UE pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice din 2020¹⁵, în cadrul căreia Comisia Europeană s-a angajat să mențină un rol de lider la nivel internațional în ceea ce privește buna gestionare a substanțelor chimice.

Modificarea anexei A la acord care stabilește lista produselor cu adaos de mercur care fac obiectul unei interdicții de fabricație, import și export sau al unor cerințe privind utilizarea mercurului.

Poziția care urmează să fie luată în numele Uniunii se bazează pe următoarele elemente:

- Anexa II la Regulamentul (UE) 2017/852 privind mercurul („Regulamentul privind mercurul”)¹⁶, care a transpus anexa A (partea I) la acord, are un domeniu de aplicare mai larg decât acordul, deoarece acoperă mai multe produse cu adaos de mercur (de exemplu, bateriile tip pastilă).
- Contribuția Uniunii (martie 2020), transmisă în conformitate cu Decizia MC-3/1¹⁷, a identificat o serie de alte produse cu adaos de mercur pentru care sunt disponibile alternative fără mercur fezabile și benefice, inclusiv produse a căror introducere pe piața internă și import^{18/19} sunt interzise, de exemplu în conformitate cu Directiva

¹³ A se vedea [Concluziile Consiliului privind „Revizuirea Strategiei comunitare privind mercurul”, 14 martie 2011](#)

¹⁴ Comunicarea Comisiei din 11.12.2019, „Pactul verde european”, COM(2019) 640 final.

¹⁵ Comunicarea Comisiei „Strategia pentru promovarea sustenabilității în domeniul substanțelor chimice”, COM(2020) 667 final, 14.10.2020.

¹⁶ Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 privind mercurul și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1102/2008 (JO L 137, 24.5.2017, p. 1).

¹⁷ Contribuție din partea UE privind produsele cu adaos de mercur și procesele de fabricație care utilizează mercur sau compuși ai mercurului (martie 2020), disponibilă la adresa: http://www.mercuryconvention.org/Portals/11/documents/meetings/COP4/submissions/EU_AnnexAB.pdf

¹⁸ Noțiunea de „introducere pe piața internă” include „importul” în temeiul legislației UE care reglementează introducerea pe piață a produselor cu adaos de mercur.

¹⁹ Lista completă a actelor legislative relevante ale UE este disponibilă în documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Ratificarea și punerea în aplicare de către UE a Convenției de la Minamata privind mercurul, care însoțește Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind mercurul și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1102/2008” (SWD/2016/017 final, 2.2.2016).

2011/65/UE („RoHS”)²⁰ și cu Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 („REACH”)²¹, dar care nu fac încă obiectul interdicției de fabricație și de export.

- Regulamentul delegat (UE) .../... al Comisiei din 14 iulie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2017/852 [C(2023) 4683 final]²² care a transpus Decizia MC-4/3 în conformitate cu articolul 20 din Regulamentul privind mercurul.

Produsele cu adaos de mercur cuprinse în propunerea Regiunii Africa privind modificarea părții I din anexa A sunt în conformitate cu acquis-ul Uniunii, de exemplu, cererile de reînnoire a derogărilor pentru lămpile care conțin mercur au fost respinse, în conformitate cu Directiva RoHS; sau se referă la eliminarea treptată a produselor cu adaos de mercur, care fac obiectul unor evoluții legislative în curs menite să stabilească o interdicție similară la nivelul Uniunii.

În ceea ce privește alte părți ale propunerii Regiunii Africa privind modificările propuse ale părții II din anexa A, anumite dispoziții sunt în concordanță cu acquis-ul Uniunii, inclusiv:

- Planurile naționale privind măsurile pe care părțile intenționează să le pună în aplicare pentru a elimina treptat utilizarea amalgamului dentar [Regulamentul privind mercurul, articolul 10 alineatul (3)]
- stabilirea de obiective naționale vizând eliminarea treptată a vânzării și a oferirii spre vânzare a unor produse cosmetice, inclusiv realizarea a două sau mai multe dintre următoarele inițiative, dar fără a se limita la acestea:
 - elaborarea și punerea în aplicare a unor strategii de descurajare a marketingului, a publicității și a afișajului
 - implicarea platformelor online în elaborarea și punerea în aplicare a angajamentelor privind siguranța produselor

Cu toate acestea, alte dispoziții nu sunt reglementate de acquis-ul Uniunii, printre care:

- excluderea sau neautorizarea, prin luarea măsurilor adecvate, a utilizării amalgamului dentar în polițele și programele de asigurare guvernamentale
- Pentru produse cosmetice:
 - coordonarea și colaborarea interministerială și bilaterală și/sau regională în cadrul inițiativelor de eliminare treptată.

²⁰ Directiva 2011/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 privind restricțiile de utilizare a anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice (JO L 174, 1.7.2011, p. 88).

²¹ Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (JO L 396, 30.12.2006, p. 1).

²² Regulamentul delegat (UE) .../... al Comisiei din 14 iulie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește produsele cu adaos de mercur care fac obiectul interdicțiilor de fabricație, import și export [C(2023) 4683 final].

- sensibilizarea publicului cu privire la pericolele utilizării produselor pentru albirea pielii (SLP) în rândul medicilor, al dermatologilor și al centrelor de înfrumusețare, precum și al consumatorilor și al membrilor familiei

Aceste dispoziții nu produc efecte juridice asupra acquis-ului Uniunii. De exemplu, în conformitate cu articolul 19 litera (b) din Regulamentul privind mercurul, competența în ceea ce privește organizarea și furnizarea serviciilor de sănătate și de îngrijire medicală este o competență a statelor membre. Prin urmare, acestea nu fac obiectul prezentei propuneri de decizie a Consiliului.

În consecință, modificarea anexei A oferă mai multe oportunități de reducere în continuare a utilizării mercurului și a poluării aferente la nivel mondial:

- (1) reducerea decalajului dintre legislația existentă, mai avansată a Uniunii și acord prin adăugarea, la partea I din anexa A, a produselor deja enumerate în anexa II la Regulamentul Uniunii privind mercurul;
- (2) adăugarea în partea I din anexa A la acord a produselor care nu fac încă obiectul unei interdicții de fabricație și export în temeiul Regulamentului Uniunii privind mercurul, dar care, cu toate acestea, fie nu mai pot fi introduse pe piața Uniunii, fie fac obiectul unor evoluții legislative în curs menite să stabilească o interdicție similară la nivelul Uniunii.

Prin urmare, poziția care urmează să fie luată în numele Uniunii în cadrul COP5 constă în sprijinirea adoptării de acte menite să extindă domeniul de aplicare al anexei A la acord la produsele cu adaos de mercur a căror fabricație și comercializare sunt deja interzise în conformitate cu anexa II la Regulamentul Uniunii privind mercurul sau care fac deja obiectul unei interdicții de introducere pe piața Uniunii sau al unor evoluții legislative în curs ce vizează stabilirea unei interdicții similare la nivelul Uniunii și care pot fi înlocuite cu alternative fără mercur ce s-au dovedit a fi fezabile din punct de vedere economic și tehnic, precum și benefice din perspectiva mediului și a sănătății umane.

Modificarea anexei B la acord care stabilește lista proceselor pe bază de mercur care fac obiectul unei date de „eliminare treptată” sau al unor cerințe privind utilizarea mercurului.

Poziția care urmează să fie luată în numele Uniunii se bazează pe următoarele elemente:

Dreptul Uniunii, în special articolul 7 alineatele (1) și (3) și anexa III la Regulamentul privind mercurul, a transpus articolul 5 alineatele (2) și (3), precum și anexa B la acord într-un mod mai strict.

În primul rând, în timp ce anexa B la acord acoperă cinci procese specifice pe bază de mercur [producția de cloralkali, de acetaldehidă, de clorură de vinil monomer (VCM), de alcoolați și de poliuretan], anexa III la Regulamentul privind mercurul conține o dispoziție generală care interzice, începând cu datele de eliminare treptată specificate, utilizarea mercurului sau a compușilor mercurului în toate procesele de fabricație din Uniune, și anume atunci când mercurul sau compușii mercurului sunt utilizați drept catalizatori (1 ianuarie 2018) sau drept electrozi (1 ianuarie 2022). Prin urmare, domeniul de aplicare al acestei interdicții este deschis în temeiul dreptului Uniunii.

În al doilea rând, deși anexa III la Regulamentul privind mercurul stabilește o dată derogatorie de eliminare treptată a producției de alcoolăți, această dispoziție este mai strictă în comparație cu anexa B la acord. În timp ce Regulamentul privind mercurul interzice utilizarea mercurului drept *catalizator în producția de poliuretan* începând cu 1 ianuarie 2018, acordul stabilește doar o restricție privind utilizarea mercurului și precizează că părțile fie „vizează” eliminarea treptată a acestei utilizări până la 16 august 2027 (poliuretan), fie elimină treptat această utilizare la cinci ani după ce COP a stabilit că alternativele fără mercur au devenit fezabile din punct de vedere tehnic și economic (VCM și alcoolăți).

Modificarea anexei B oferă oportunitatea de a reduce utilizarea industrială a mercurului. Acest lucru poate fi realizat prin reducerea decalajului dintre legislația existentă, mai avansată, a Uniunii și acord, prin adăugarea în partea I din anexa B la acord a unor date de eliminare treptată a producției de poliuretan în care se utilizează mercur, în conformitate cu acquis-ul Uniunii și luând în considerare procesele alternative existente disponibile, fezabile din punct de vedere tehnic și economic, astfel cum au fost raportate în propunerea prezentată de Uniune în martie 2020 în temeiul Deciziei MC-3/1.

Prin urmare, poziția care urmează să fie luată în numele Uniunii în cadrul COP5 ar trebui să constea în sprijinirea adoptării de acte menite să introducă o dată de eliminare treptată pentru producția de poliuretan în care se utilizează mercurul.

4. Temei juridic

4.1. 4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire „a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”

Conceptul de „acte cu efecte juridice” include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. De asemenea, în sfera conceptului intră instrumentele care nu au un caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”²³.

4.1.2. Aplicarea la cazul în discuție

COP este un organism creat printr-un acord, și anume Convenția de la Minamata privind mercurul.

Actele pe care COP este invitată să le adopte constituie acte cu efecte juridice, deoarece părțile la acord ar trebui să ia măsuri pentru a se asigura că acestea sunt puse în aplicare și respectate.

Actele avute în vedere nu completează și nici nu modifică cadrul instituțional al acordului.

²³ Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliul, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

Prin urmare, temeiul juridic procedural al propunerii de decizie este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

4.2.2. Aplicarea la cazul în discuție

Obiectivul principal și conținutul actului avut în vedere se referă la protecția mediului și a sănătății umane.

Prin urmare, temeiul juridic material al deciziei propuse este articolul 192 alineatul (1) din TFUE.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse ar trebui să fie articolul 192 alineatul (1) din TFUE, coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie luată în numele Uniunii Europene în cadrul celei de a cincea reuniuni a Conferinței părților la Convenția de la Minamata privind mercurul în ceea ce privește adoptarea unei decizii de modificare a anexelor A și B la respectiva convenție

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 192 alineatul (1), coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Convenția de la Minamata privind mercurul (denumită în continuare „acordul”) a fost încheiată de Uniune prin Decizia (UE) 2017/939 a Consiliului²⁴ și a intrat în vigoare la 16 august 2017.
- (2) În temeiul Deciziei MC-1/1 privind Regulamentul de procedură, adoptată de Conferința părților la acord (COP) la prima sa reuniune, părțile la convenție (denumite în continuare „părțile”) ar trebui să depună toate eforturile pentru a ajunge, prin consens, la un acord cu privire la toate aspectele de fond.
- (3) În temeiul articolului 4 alineatul (8) și al articolului 5 alineatul (10) din acord, COP ar trebui să revizuiască anexele A și B la acord până la 16 august 2022 și poate lua în considerare modificarea anexelor respective, ținând seama de propunerile de modificare prezentate de părți în temeiul articolului 4 alineatul (7) și al articolului 5 alineatul (9) din acord, de informațiile puse la dispoziție de secretariatul acordului, în temeiul articolului 4 alineatul (4) și al articolului 5 alineatul (4) din acord, și de disponibilitatea pentru părți a unor alternative fără mercur fezabile din punct de vedere tehnic și economic, luând în considerare, în același timp, riscurile și beneficiile asociate pentru mediu și sănătatea umană.
- (4) La 30 aprilie 2021, Uniunea a prezentat secretariatului acordului o propunere de modificare²⁵ a anexelor A și B la acord, în conformitate cu articolul 4 alineatul (7) și cu articolul 5 alineatul (9) din acordul respectiv. Propunerea Uniunii de modificare a anexei A la acord urmărește să extindă domeniul de aplicare al acesteia la alte produse cu adaos de mercur, cu date de eliminare treptată aferente sau cu măsuri aferente de reglementare a mercurului. Propunerea Uniunii de modificare a anexei B la acord

²⁴ Decizia (UE) 2017/939 a Consiliului din 11 mai 2017 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Convenției de la Minamata privind mercurul (JO L 142, 2.6.2017, p. 4).

²⁵ Decizia (UE) 2021/727 a Consiliului din 29 aprilie 2021 privind prezentarea, în numele Uniunii Europene, a unor propuneri de modificare a anexelor A și B la Convenția de la Minamata privind mercurul, în ceea ce privește produsele cu adaos de mercur și procesele de fabricație în care se utilizează mercur sau compuși ai mercurului (JO L 155, 5.5.2021, p. 23).

urmărește să introducă o dată de eliminare treptată pentru producția de poliuretan în care se utilizează catalizatori cu conținut de mercur.

- (5) În cadrul celui de al doilea segment al celei de a patra reuniuni, COP a hotărât, în Decizia MC-4/3²⁶, să includă opt noi produse cu adaos de mercur în anexa A (partea I).
- (6) Cu toate acestea, pentru patru produse cu adaos de mercur nu s-a ajuns la niciun acord cu privire la datele de eliminare treptată. Prin Decizia MC-4/3 s-a reportat luarea hotărârii privind respectivele date de eliminare treptată către cea de a cincea reuniune a Conferinței părților (31 octombrie – 3 noiembrie).
- (7) De asemenea, Decizia MC-4/3 a reportat la cea de a cincea reuniune a COP luarea deciziei de a adăuga în partea I din anexa B producția de poliuretan în care se utilizează catalizatori cu conținut de mercur.
- (8) Regiunea Africa a prezentat o nouă propunere de modificare a anexei A la acord, în conformitate cu articolul 4 alineatul (7) din acord. Propunerea se referă la produsele cosmetice, amalgamul dentar și lămpile care conțin mercur și propune un nou text pentru părțile I și II din anexa A.
- (9) Uniunea ar trebui să sprijine modificările aduse anexelor A și B la acord în măsura în care acestea sunt în concordanță cu propunerea prezentată de Uniune²⁷, cu acquis-ul Uniunii sau cu politica UE.
- (10) În măsura în care acestea sunt menționate în observațiile prezentate de Regiunea Africa, Uniunea ar trebui să sprijine modificările anexei A la acord în măsura în care acestea se referă la lămpi, produse cosmetice și amalgam dentar.
- (11) În cadrul celei de a cincea reuniuni a COP, părțile vor lua în considerare adoptarea unei decizii de modificare a anexei A la acord.
- (12) Este oportun să se stabilească poziția care urmează să fie luată, în numele Uniunii, în cadrul celei de a cincea reuniuni a COP, întrucât decizia propusă, în cazul în care va fi adoptată, va avea efecte juridice, deoarece părțile vor trebui să ia măsuri pentru a o pune în aplicare la nivel național sau regional sau la ambele niveluri,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie luată în numele Uniunii Europene în cadrul celei de a cincea reuniuni a Conferinței părților la acord este de a sprijini adoptarea unei decizii de modificare a anexei A la respectivul acord, care:

- să fie în concordanță cu acquis-ul Uniunii sau
- să fie în concordanță cu Decizia (UE) 2021/727 a Consiliului din 29 aprilie 2021 sau
- să aibă drept obiectiv sprijinirea eliminării treptate a categoriilor de lămpi cu conținut de mercur menționate de Regiunea Africii în observațiile prezentate în conformitate cu

²⁶ Decizia MC-4/3: Revizuirea și modificarea anexelor A și B la Convenția de la Minamata privind mercurul, 25 martie 2022.

²⁷ Decizia (UE) 2021/727 a Consiliului din 29 aprilie 2021 privind prezentarea, în numele Uniunii Europene, a unor propuneri de modificare a anexelor A și B la Convenția de la Minamata privind mercurul, în ceea ce privește produsele cu adaos de mercur și procesele de fabricație în care se utilizează mercur sau compuși ai mercurului (JO L 155, 5.5.2021, p. 23).

articolul 4 alineatul (7) din convenție și pentru care cererile de reînnoire a derogărilor privind utilizarea mercurului au fost respinse, în conformitate cu Directiva 2011/65/UE sau

— să aibă drept obiectiv sprijinirea eliminării treptate a utilizării amalgamului dentar.

Articolul 2

În funcție de evoluțiile din cadrul celei de a cincea reuniuni a COP, reprezentanții Uniunii pot conveni, în consultare cu statele membre în cadrul reuniunilor de coordonare de la fața locului, asupra unei ajustări a poziției menționate la articolul 1, fără a mai fi necesară adoptarea unei noi decizii a Consiliului în această privință.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*